

Research article

The Relationship between Attitude Towards Learning Public Health Profession (Dental Public Health) and Achievement Motivation among Bachelor of Public Health Program Students (Dental Public Health) at Sirindhorn College of Public Health, Chonburi

Nutnicha Poomachan

Student, Bachelor of Public Health
(Dental Public Health), Sirindhorn
College of Public Health, Chonburi

Nalapan Sukharom

Student, Bachelor of Public Health
(Dental Public Health), Sirindhorn
College of Public Health, Chonburi

Salinee Aonsee

Student, Bachelor of Public Health
(Dental Public Health), Sirindhorn
College of Public Health, Chonburi

Suttida Suwannachote

Student, Bachelor of Public Health
(Dental Public Health), Sirindhorn
College of Public Health, Chonburi

Kannika Kulkiattichai

Dentist, Senior Professional Level,
Sirindhorn College of Public
Health, Chonburi

Abstract

This research was a cross-sectional descriptive study. The purpose of this research was to explore the relationship between attitude towards learning public health profession (Dental Public Health) and achievement motivation among bachelor of public health (Dental Public Health) program students at Sirindhorn College of Public Health, Chonburi. The samples were 134 dental public health students (1st - 4th year) at Sirindhorn College of Public Health in Chonburi during the academic year 2022, which were selected by the simple random technique. Data were collected using the questionnaire. Data were analyzed using descriptive and inferential statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient at a significance level of 0.05.

The results of the research revealed that the attitude towards learning a public health profession (Dental Public Health) of the students was at a high level ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.80). The achievement motivation of public health program students (Dental Public Health) was also at a high level ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.35). The attitude toward learning the public health profession (Dental Public Health) was statistically significant related to achievement motivation of public health program students (Dental Public Health) with p-value 0.049. The Pearson's product moment correlation coefficient was 0.171. From a part of the results the least score of the attitude was believing that "this profession is unstable and has a high risk of unemployment". Therefore, the college should have promotional activities to find job opportunities, ensuring that students are confident that they will have employment upon graduation.

Keywords: Attitude, Achievement motivation, Public health profession (Dental public health)

Corresponding author**Kannika Kulkiattichai**

E-mail: kannika@scphc.ac.th

Received date: 22 November 2023

Revised date: 17 December 2023

Accepted date: 21 January 2024

บทความวิจัย (Research article)

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)

กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

ณัฐนิชา พุมมาจันทร์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี นลพรรณ สุธรรมย์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี สาลินี อ่อนสี นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี สุทธิดา สุวรรณโชติ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี กรรณิการ์ กุลเกียรติชัย ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี	บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา แบบตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 134 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.80) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.35) และเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.049 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.171 จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าด้านเจตคติที่มีค่าน้อยที่สุดคือ คิดว่าวิชาชีพนี้ไม่มั่นคง มีโอกาสตกงานสูง ดังนั้นวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อหาแหล่งงาน ให้นักศึกษามั่นใจว่าเมื่อเรียนจบจะมีงานทำแน่นอน คำสำคัญ: เจตคติ, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, วิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)
---	---

ผู้รับผิดชอบบทความ

กรรณิการ์ กุลเกียรติชัย

อีเมล: kannika@scphc.ac.th

วันที่ได้รับบทความ: 22 พฤศจิกายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ: 17 ธันวาคม 2566

วันตอบรับบทความ: 21 มกราคม 2567

บทนำ

ในอดีตทันตภิบาลเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมป้องกันทันตสุขภาพของประชาชน ซึ่งเป้าหมายหลัก คือให้การรักษาและป้องกันโรคในช่องปากแก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี ทันตภิบาลไม่ใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม ทำให้ทันตภิบาลไม่สามารถให้การรักษาทันตกรรมได้เพียงลำพัง แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของทันตแพทย์และปฏิบัติงานตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2539¹ จนกระทั่งมีการยกระดับสถานีนอมาัย เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในปี พ.ศ. 2552² ทำให้มีความต้องการทันตภิบาลในงานด้านการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น จึงมีการปรับหลักสูตรการผลิตทันตภิบาลให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในปีพ.ศ.2554 ชื่อว่า “หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข” ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยเพิ่มระยะเวลาการศึกษาจาก 2 ปี เป็น 4 ปี³ เพื่อให้ครอบคลุมในสายงานมากยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพของประเทศในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2560-2569 ของคณะอนุกรรมการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ⁴ รายงานว่าในปี พ.ศ. 2569 นักวิชาการสาธารณสุขล้นตลาด ตกลง⁵ ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) เป็นอาชีพที่ต้องทำงานร่วมกับทีมสุขภาพและคนในชุมชนที่มีความหลากหลาย แม้พบว่าจะจะเป็นอาชีพที่มีการกระจายตัวได้ดี แต่เนื่องจากขาดโอกาสในการก้าวหน้าในสายงาน และยังเป็นอาชีพที่ทันตบุคลากรและบุคลากรอื่น ๆ ทางด้านสาธารณสุขให้ความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ หากนักศึกษาได้รับรู้ผลของการวิจัยที่ได้มีการเผยแพร่ออกไป อาจจะมีผลกระทบทางด้านเจตคติของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในสายอาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) และอาจทำให้เกิดความท้อแท้ ขาดขวัญและกำลังใจในการศึกษา รู้สึกไม่มีเป้าหมายในอนาคต และนำไปสู่การพ้นสถานภาพการศึกษาได้ในอนาคต ซึ่งการที่นักศึกษาจะมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพนั้นสถาบันการศึกษาจะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการปรับเปลี่ยน หากนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุขจะส่งผลให้เกิดความทะเยอทะยาน กระตือรือร้นต่อการเรียน และมีการตั้งเป้าหมายในอนาคต อีกทั้งงานวิจัยของสุมรา คงภิรมย์ชื่น สมชาย หมื่นสาย และผดุงชัย ภูพัฒน์⁶ พบว่าเจตคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน และยังมีส่วนในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาตนเองให้มีผลการเรียนที่ดี เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่นในการเรียนวิชาชีพนี้ คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่ลดละ⁷ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมการเป็นนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษานักศึกษามีเจตคติที่ดี ส่งผลให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนวิชาชีพนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

วัสดุและวิธีการ**รูปแบบการวิจัย**

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงพรรณนา แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Studies)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2565

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี เลขที่ใบรับรอง 2022/S20

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ใช้สูตรของ Wayne WD⁸ ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร

$$n = \frac{Np(1-p)Z^2}{d^2 (N-1) + p(1-p)Z^2} \alpha/2$$

$$d^2 (N-1) + p(1-p)Z^2 \alpha/2$$

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{(178)(0.5)(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2(178-1) + (0.5)(1-0.5)(1.96)^2}$$

ดังนั้น

$$n = 122$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร = 178

d แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ = 0.05

Z แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 = 1.96

p แทน สัดส่วนของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี (0.5) รายงานจำนวนนักศึกษาชั้นปี 1-4 ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี⁹

ผลจากการคำนวณและเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 10% เพื่อป้องกันกรณีข้อมูลสูญหาย หรือไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 134 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple random sampling

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 2 ข้อ ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับเจตคติเป็นมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 8 ข้อ และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 32 ข้อ ซึ่งการแปลผลจะใช้คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการตรวจสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruency: IOC) ซึ่งข้อคำถามทุกข้อได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และนำมาทดลองใช้ (try-out) กับนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คนเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ผลดังนี้ แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) เท่ากับ 0.829 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เท่ากับ 0.930 แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.895

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 91.80 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90

1. เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.80) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ (1) วิชาชีพนี้ เป็นงานที่ช่วยเหลือคนด้านการส่งเสริมและป้องกันโรคในช่องปาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 1.12) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา คือ (2) วิชาชีพนี้ เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 1.14) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ (8) เป็นวิชาชีพที่ไม่มั่นคง มีโอกาสตกงานสูง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.12) (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามความคิดเห็น ต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพวิชาการ สาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) แยกตามรายข้อและภาพรวม (n= 134)

Table 1 Number and percentage of the sample Classified by opinions toward the attitude separated by topic and overview (n= 134)

Attitude Towards Learning Public Health Profession (Dental Public Health)	Strongly agree	agree	Not sure	disagree	Strongly disagree	$\bar{x}$	S.D.
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)		
(1) This profession helps the public in promoting prevention	83 (61.90)	27 (20.10)	12 (9.00)	5 (3.70)	7 (5.20)	4.30	1.12
(2) This profession is a prestigious one	80 (59.70)	25 (18.70)	17 (12.70)	5 (3.70)	7 (5.20)	4.24	1.14
(3) This profession helps reduce oral health problems	66 (49.30)	40 (29.90)	17 (12.70)	4 (3.00)	7 (5.20)	4.15	1.09
(4) It is a professional of equal importance to other professions	58 (43.30)	47 (35.10)	16 (11.90)	8 (6.00)	5 (3.70)	4.08	1.06
(5) Feeling bad when dealing with dirty work	10 (7.50)	8 (6.00)	16 (11.90)	34 (25.40)	66 (49.30)	4.03	1.24
(6) This profession emphasizes disease prevention more than treating oral diseases	52 (38.80)	47 (35.10)	20 (14.90)	10 (7.50)	5 (3.70)	3.98	1.09
(7) This profession requires a large number of personnel	36 (26.90)	44 (32.80)	37 (27.60)	10 (7.50)	7 (5.20)	3.69	1.11
(8) It's a profession with instability and high risk of job loss	13 (9.70)	23 (17.20)	48 (35.80)	35 (26.10)	15 (11.20)	3.12	1.12
Overall of attitude Towards Learning Public Health Profession (Dental Public Health)						3.95	0.80

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความรับผิดชอบตนเอง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านความกระตือรือร้น ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความกล้าเสี่ยง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.50) และด้านความมีเอกลักษณ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.57) (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์รายด้าน (n = 134)

Table 2 Number and percentage of the sample Classified by level of achievement motivation (n= 134)

Achievement motivation	$\bar{X}$	S.D.	Level
In terms of self-responsibility	4.53	0.36	high
In terms of enthusiasm	4.44	0.44	high
In terms of resilience	4.43	0.51	high
In terms of planning skills	4.29	0.50	high
In terms of risk-taking	4.27	0.50	high
In terms of uniqueness	4.27	0.57	high
Overall of achievement motivation	4.38	0.35	high

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.049 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.171 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดชลบุรี (n = 134)

Table 3 The relationship between attitude towards learning public health profession (Dental public health) and achievement motivation (n=134)

Variable	$\bar{X}$	S.D.	r	p-value
Attitude Towards Learning Public Health Profession (Dental Public Health)	3.95	0.80	0.171	0.049*
Achievement motivation	4.38	0.35		

* p-value <0.05

การอภิปรายผล

1. เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักรักษาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข)

จากการวิจัยพบว่าเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มาเรียนหลักสูตรนี้ ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองแล้วว่าเมื่อเรียนจบการศึกษาไป จะได้ทำงานในลักษณะงานและบทบาท เป็นอย่างไร อีกทั้งได้เรียนรู้ได้เห็นจากการฝึกปฏิบัติงานในวิทยาลัยของนักศึกษาทันตสาธารณสุขชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียนุช ชัยกองเกียรติ¹⁰ ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลความมุ่งมั่นกับการพัฒนาตนเองของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลยะลา ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความมุ่งมั่นและการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับสูง เนื่องจากเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลมีความสำคัญ เพราะวิชาชีพพยาบาลเป็นการปฏิบัติงานโดยตรงต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นบริการในระดับสถาบันของสังคม จึงทำให้เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีผลต่อการพัฒนาตนเองของพยาบาล เพื่อจะได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ที่ทันสมัย มีความเข้าใจสังคมวัฒนธรรมของผู้รับบริการจะช่วยให้พยาบาลสามารถดูแลผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สิทธิพลวรเวช¹¹ ที่ได้ศึกษาเรื่องเจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทนทางการเรียนและ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มทางเจตคติที่ดี ซึ่งเห็นได้จากการที่นักศึกษาในกลุ่มนี้มีการพยายามที่จะพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งจากตารางเรียน ค้นคว้าในห้องสมุด รวมทั้งการฝึกทักษะจากบทเรียนที่ยาก การวางแผนการเรียนที่ดีตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เพราะที่จะเกิดสิ่งเหล่านี้ได้ก็ต้องมาจากการที่มีเจตคติที่ดีตามคุณสมบัติของเจตคติที่ว่าถ้าบุคคลมีเจตคติดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเขาจะมีทิศทางพฤติกรรมเข้าหาสิ่งนั้น แต่ถ้าเขามีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งใด เขาจะมีทิศทางพฤติกรรมหลีกเลี่ยงหรือต่อต้านสิ่งนั้น เจตคติจึงมีทิศทางให้เห็นว่าบุคคลจะมีพฤติกรรมต่อการปฏิบัติส่วนความมุ่งมั่น เป็นไปตามทฤษฎีความต้องการ

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการวิจัยพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับสูง ซึ่งที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มาเรียนหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุขนี้ มีความต้องการที่จะให้ตนเองประสบผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ โดยมองเห็นว่าความสำเร็จมีคุณค่ากับตนเองมากน้อยเพียงใด และถ้าจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องมีความทะเยอทะยาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีการตั้งเป้าหมาย และวางแผนไว้ เพื่อให้เกิดความพยายาม มุ่งมั่นอดทน มีความรับผิดชอบ กล้าคิดกล้าตัดสินใจ และการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเองตั้งเป้าหมายไว้ และมีความพอใจเมื่อประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสา เหล่าวิเชียร¹² ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ามาเรียนคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีแนวโน้มในการพยายามทางการเรียนอย่างเต็มที่ มาเรียนด้วยความตั้งใจที่จะฝ่าฟันปัญหาอุปสรรค

ต่างๆ เพื่อให้การเรียนรู้นั้นบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาที่มีคุณภาพ จึงทำให้นักศึกษาเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจเรียนและส่งผลให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.049 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเท่ากับ 0.171 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหากนักศึกษามีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ ทั้งในทางบวกและลบกับเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพ จะสามารถบอกได้ว่าการมีเจตคติที่ดีจะส่งผลทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีเช่นกัน เนื่องจากนักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนที่ดีก็必将มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะพยายามทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ซึ่งเกิดจากการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ที่มาจากความตั้งใจเรียน รับผิดชอบตนเอง การรู้จักวางแผน จึงทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎกรณ ประเสริฐสิทธิ์¹³ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์พื้นฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าเจตคติทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานในทางบวกและอยู่ในระดับค่อนข้างสูง นั่นคือนักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีก็ย่อมจะมีพฤติกรรมที่ดีในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานและปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริมา เขมระเพชร¹⁴ ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ พบว่า เจตคติต่อการเรียนพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <0.01) อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลตำรวจมีความชอบ มีความต้องการฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อให้ตนเองประสบผลสำเร็จทางการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันททิพย์ พลอยสุวรรณ และคณะ¹⁵ ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่าทัศนคติต่อการเรียน ไม่สามารถร่วมทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลได้ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติต่อการเรียน ได้แก่ การเรียนไม่จำเป็นต้องเตรียมตัวล่วงหน้า ถึงแม้ว่าทัศนคติต่อการเรียนของกลุ่ม ตัวอย่างอยู่ในระดับดี แต่บางปัจจัยโดยเฉพาะการเรียน ไม่จำเป็นต้องเตรียมตัวล่วงหน้า ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วการเตรียมพร้อมในการเรียนล่วงหน้า ได้แก่ การทบทวนบทเรียนก่อนเข้าเรียนจะทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหา และนำเนื้อหาในส่วนที่ไม่เข้าใจมาถามในชั่วโมงการสอน เพื่อที่จะทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีข้อคำถามที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คิดว่าวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) เป็นวิชาชีพที่ไม่มั่นคง มีโอกาสตกงานสูง ดังนั้น วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ไปยังท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เพื่อหาแหล่งการทำงานให้นักศึกษา ทำให้นักศึกษามั่นใจว่าเมื่อเรียนจบจะมีอาชีพที่มั่นคงไม่ตกงาน

1.2 จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี รายด้านโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีด้านความกล้าเสี่ยงและด้านความมีเอกลักษณ์ที่ได้คะแนนเท่ากันมีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับสูงแต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นวิทยาลัยควรการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถของตนเอง ในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบผลงานต่าง ๆ และฝึกให้นักศึกษากล้าคิดกล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้นักศึกษามีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกที่เป็นประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาที่จะไปทำงานในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนวิชาชีพนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรอีก 6 แห่ง เพื่อทราบข้อมูลว่ามีประเด็นใดเหมือนประเด็นใดที่แตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขหรือปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมทั้ง 7 แห่ง

2.2 ควรเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ ทพญ.ยุวันดา ทรัพย์พิพัฒนา อาจารย์ ทพญ.ปิ่นทอง ประสงค์สุข และอาจารย์ ทพญ.สุภัค วงษ์วรรณต์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นหรือ สภาอากาศไทยมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2539. *ราชกิจจานุเบกษา*. 113. ตอนพิเศษ 35 ง. หน้า 25-28. 30 ตุลาคม 2539.

2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. *ยกระดับสถานอนามัยสู่ รพ.ส่งเสริมสุขภาพตำบล* [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ; 2552.
[เข้าถึงเมื่อ 28 พฤษภาคม 2565]. เข้าถึงได้จาก:
<https://www.thaihealth.or.th/%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%96%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B5%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%B1%E0%B8%A2-%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B9%88-%E0%B8%A3/>
3. ศศิธร ไชยประสิทธิ์, ชัยพฤกษ์ ตั้งจิตคงพิทยา. บทบาทหน้าที่ของทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลชุมชน : กรณีศึกษาโรงพยาบาลชุมชน 4 แห่งในจังหวัดลำปาง.
เชียงใหม่ทันตแพทยสาร. 2558; 36(2): 145-58.
4. คณะอนุกรรมการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพในทศวรรษหน้า ภายใต้คณะกรรมการกำลังคนด้านสุขภาพแห่งชาติ. *บทสรุปผู้บริหาร (Executive summary) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพในอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569)*. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. 2560.
5. สุนารี ทะนะเป็ก, วศิน พิพัฒน์ฉัตร. นักวิชาการสาธารณสุขล้นตลาด ตกงานปัญหาและทางออก.
วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข. 2559; 2(2): 257-68.
6. สมุรา คงภิมย์ชื่น, สมชาย หมื่นสายญาติ, ผดุงชัย ภูพัฒน์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา.
วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 2558; 14(1): 275-82.
7. นุชนันต์ กาฬสมุทร์, ประสพชัย พสุนนท์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. 2558; 7(2): 27-40.
8. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. *ระเบียบวิธีการวิจัยทางการสาธารณสุข : กรณีศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร*. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์ จำกัด; 2560.
9. ฝ่ายบริการการศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี. *รายงานจำนวนนักศึกษา ชั้นปี 1-4 ประจำปีการศึกษา 2565*. ชลบุรี: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี; 2565.
10. ปรีณัฐ ชัยกองเกียรติ. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความมุ่งมั่นกับการพัฒนาตนเอง ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลยะลา. *วารสารพยาบาล*. 2558; 64(3): 22-28.
11. จินตนา สิทธิพลรวช. เจตคติที่มีต่อวินัยในตนเองด้านวินัยในห้องเรียน ความขยัน อดทนทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ *[วิทยานิพนธ์อนุปริญญา]*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ; 2561.

12. อริสา เหล่าวิชยา. เจตคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 2557; 8(3): 165-72.
13. กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์. การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *วารสารการวิจัยภาษาและคำ*. 2555; 6(1): 103-14.
14. ศิริมา เขมะเพชร. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลตำรวจ. *วารสารพยาบาลตำรวจ*. 2559; 8(1): 116-24.
15. ฉันททิพย์ พลอยสุวรรณ, กนกอร พิเดช, สุวารี โพธิ์ศรี, ฐานิตา พึ่งฉิ่ง. ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*. 2563; 13(1): 97-113.